

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžfk/21/2020
Identifikačné číslo spisu: 2016200065
Dátum vydania rozhodnutia: 04.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2016200065.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I. L. Š., U., U. XX/X, A., správca konkurznej podstaty úpadcu GAZDA SLOVAKIA, spol.s r.o. v konkurze, Bažantia 1126/7, Gabčíkovo, právne zastúpený: Mgr. Henrich Schindler, advokát, Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 21324333/2015 zo dňa 30. novembra 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/117/2018-173 zo dňa 17. decembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/117/2018-173 zo dňa 17. decembra 2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie

Odôvodnenie

1.

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením zastavil konanie o kasačnej sťažnosti podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). O náhrade trov kasačného konania krajský súd rozhodol podľa ust. 467 ods. 1 v spojení s § 170 písm. b) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) tak, že žiaden z účastníkov konania o kasačnej sťažnosti nemá právo na náhradu trov kasačného konania, pretože konanie o kasačnej sťažnosti bolo zastavené.

2. Krajský súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobou doručenou krajskému súdu dňa 05. februára 2016 sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 21324333/2015 zo dňa 30. novembra 2015, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Trnava, pobočka Piešťany č. 20571273/2015 zo dňa 27. júla 2015, ktorým bol žalobcovi podľa § 68 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z.z. (ďalej len „daňový poriadok“) za zdaňovacie obdobie júl 2013 určený rozdiel dane z pridanej hodnoty v sume 145.375,92 € a znížený nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty zo sumy 166.116,38 € na sumu 20.740,46 €.

3. Krajský súd rozsudkom č. k. 20S/117/2018-127 zo dňa 13. februára 2019 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti rozsudku podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu kasačnú sťažnosť zo dňa 9. apríla 2019.

4. Výzvou zo dňa 11. júna 2019, ktorá bola doručená právnenému zástupcovi žalobcu dňa 25. júna 2019, krajský súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť vo výške 70,- € podľa položky 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch do 10 dní od doručenia výzvy s poučením, že ak poplatok nebude v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví. Lehota na zaplatenie súdneho poplatku márne uplynula dňom 8. júla 2019.

5. Vzhľadom na to, že žalobca nezaplatil súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť ani v lehote určenej súdom vo výzve zo dňa 11. júna 2019, napriek poučeniu o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku a nebol tu žiaden z dôvodov uvedených v § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, pre ktoré súd konanie o kasačnej sťažnosti pre nezaplatenie poplatku nezastaví, rozhodol krajský súd podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch tak, že konanie o kasačnej sťažnosti v celom rozsahu zastavil.

2.

6. Proti uzneseniu krajského súdu podal správca konkurznej podstaty spoločnosti GAZDA SLOVAKIA, spol. s r.o. v konkurze („kasačný sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP, ktorou žiadal kasačný súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

7. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom. Uviedol, že z verejne dostupných informácií v Obchodnom vestníku vyplýva, že dňa 15. augusta 2018 začalo u žalobcu konkurzné konanie, vedené pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 36K/10/2018, dňa 15. mája 2019 bol vyhlásený konkurz a ustanovený správca.

8. S poukazom na § 4 ods. 2 písm. p) zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého je od poplatku oslobodený správca podľa osobitného predpisu,^{3f)} ak nejde o uplatňovanie nárokov z pohľadávok postúpených na úpadcu po vyhlásení konkurzu, mal žalobca za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil keď vyrubil súdny poplatok, keďže žalobca je oslobodený od súdneho poplatku .

9. Žalobca mal za to, že vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu došlo k porušeniu ústavnoprávne a medzinárodne garantovaných základných zásad právneho štátu, najmä princípu materiálnej spravodlivosti, materiálnej ochrany zákonosti, vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu ako aj princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci.

3.

10. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu, ktorá mu bola riadne doručená, písomne nevyjadril.

4.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti žalobcu (453 ods. 1 a ods. 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP.

12. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené

záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

13. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

14. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že dňa 11. apríla 2019 podal žalobca kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/117/2018-127 zo dňa 13. februára 2019, ktorým zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 21324333/2015 zo dňa 30. novembra 2015.

16. Výzvou zo dňa 11. júna 2019, ktorá bola právnomu zástupcovi žalobcu doručená dňa 25. júna 2019, bol žalobca vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť vo výške 70,- € podľa položky 10 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v lehote 10 dní, pod následkom zastavenia konania. Z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote krajský súd uznesením č.k. 20S/117/2018-173 zo dňa 17. decembra 2019 konanie o kasačnej sťažnosti zastavil. podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch.

5.

17. Podľa § 4 ods. 2 písm. o) zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 31. júla 2019, od poplatku sú oslobodení: správca podľa osobitného predpisu,3f) ak nejde o uplatňovanie nárokov z pohľadávok postúpených na úpadcu po vyhlásení konkurzu.

18. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

19. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

20. Podľa § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak

a) už začal konať vo veci samej,

b) došlo k rozšíreniu žaloby, rozšíreniu návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej,

c) žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona,

d) vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia,

e) do uplynutia lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol podaný návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorému súd vyhovel; ak súd návrhu vyhovie len sčasti, vyzve poplatníka na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka.

21. Podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak bol súdny poplatok zaplatený v lehote určenej súdom podľa odseku 1 alebo ak sú na to dôvody podľa odseku 2. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu 3f) a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

22. Podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 1. júla 2017, ak tento zákon

neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a).

23. Podľa § 14 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch v cit. znení, v konaní podľa tohto zákona možno výnimočne vykonať dôkazy, ktoré strany alebo účastníci nenavrhlí, ak je to nevyhnutne potrebné na zistenie skutkového stavu veci.

24. Podľa § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v cit. znení, v sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno namietat' skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

25. Podľa § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v cit. znení, v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

26. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

6.

27. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 SSP prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trnave. Žalobca napadol kasačnou uznesenie krajského súdu, ktorým bolo konanie o kasačnej sťažnosti zastavené podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP.

28. Podľa § 440 ods.1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

29. Kasačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

30. Námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom, tým, že krajský súd vyrubil súdny poplatok žalobcovi, ktorý je vzhľadom na ust. § 4 ods. 1 písm. p) zákona o súdnych poplatkoch oslobodený od súdneho poplatku vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú.

31. V prvom rade považuje kasačný súd za nesprávne žalobcom uvedené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. p) zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého sa na správcu konkurznej podstaty vzťahuje osobné oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože podľa písm. p) ust. § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch je od poplatku oslobodený žalobca v konaní o vylúčení majetku zo súpisu majetku podstat' podľa osobitného predpisu,3f)

32. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Trnava má kasačný súd preukázané, že Okresný súd Trnava uznesením č.k. 36K/10/2018-331 zo dňa 7. mája 2019 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka GAZDA SLOVAKIA, spol. s.r.o., Gabčíkovo. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č.

91/2019 dňa 14.05.2019. Konkurz bol vyhlásený ku dňu 15.05.2019. Predmetným uznesením bola do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovená Ing. Míriam Šefčíková, PhD.

33. Kasačný súd poukazuje na ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, v zmysle ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním kasačnej sťažnosti, pričom poplatníkom je ten, kto podal kasačnú sťažnosť. Pretože kasačná sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/117/2018-127 zo dňa 13. februára 2019 bola podaná dňa 11. apríla 2019, t.j. pred vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka GAZDA SLOVAKIA, spol. s.r.o., povinnosť zaplatiť súdny poplatok vznikla podaním kasačnej sťažnosti kasačnému sťažovateľovi - GAZDA SLOVAKIA, spol. s.r.o. Na základe uvedeného vyhodnotil kasačný súd výzvu krajského súdu zo dňa 11. júna 2019, ktorou podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vyzval poplatníka GAZDA SLOVAKIA, spol. s.r.o. na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý bol splatný podaním kasačnej sťažnosti a následné rozhodnutie o zastavení konania pre nezaplatenie uvedeného súdneho poplatku za vecne správne.

34. V súvislosti s námietkou žalobcu, týkajúcou sa porušenia práva na spravodlivý súdny proces, považuje kasačný súd za dôležité vyjadriť sa k nesprávnemu procesnému postupu Krajského súdu v Trnave pri rozhodovaní o zastavení konania o kasačnej sťažnosti pre nezaplatenie súdneho poplatku.

35. Kasačný súd dáva do pozornosti krajskému súdu, že dňa 1. júla 2017 nadobudol účinnosť zákon č. 152/2017 Z.z., ktorý v čl. II. novelizoval aj jednotlivé ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Podľa § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ktorý v prípade nezaplatenia súdneho poplatku poplatníkom rozhoduje i o zastavení konania. Proti uzneseniu o zastavení konania môže podať poplatník sťažnosť podľa § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 239 a nasl. CSP, o ktorej následne rozhoduje sudca súdu prvej inštancie uznesením, proti ktorému už nie je možné podať odvolanie (§ 357 CSP).

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na právny záver vyslovený vo svojom skoršom uznesení sp. zn. 3Obo/14/2018 zo dňa 25. júla 2018 (R 82/2018): „Konanie o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 1. júla 2017, vrátane vydania uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, je jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ktoré bolo vydané po 1. júli 2017, nie je prípustné odvolanie a ani dovolanie.“

37. Na základe vyššie uvedených skutočností kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd rozhodol podľa obsahu spisu vecne správne avšak procesne pochybil. Nepostupoval v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch, pretože uznesenie o zastavení konania o kasačnej sťažnosti pre nezaplatenie súdneho poplatku nevydal vyšší súdny úradník Krajského súdu v Trnave, ale trojčlenný senát zložený zo sudcov krajského súdu. Navyiac v napadnutom uznesení poučil účastníkov o prípustnosti kasačnej sťažnosti. Uvedeným postupom žalobca nemal možnosť namietať prípadnú nesprávnosť uznesenia o zastavení konania o kasačnej sťažnosti podaním sťažnosti v súlade s ustanovením § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch.

38. Podľa § 462 ods. 1 SSP ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky, zistiac dôvodnosť kasačnej sťažnosti žalobcu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP, zrušil uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/117/2018-173 zo dňa 17. decembra 2019 podľa § 462 ods. 1 SSP a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu, aby postupoval v zmysle § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, t.j. o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku rozhodne vyšší súdny úradník v novom uznesení. Prihliadne aj na skutočnosť, že v čase podania kasačnej sťažnosti (dňa 11. apríla 2019) nebol ešte na majetok žalobcu vyhlásený konkurz a od súdneho poplatku tak nebol oslobodený žalobca (a ani správkyňa konkurznej podstaty, keďže kasačnú sťažnosť nepodávala). Správkyňi konkurznej povinnosti poplatková povinnosť za podanie kasačnej sťažnosti nevznikla a preto súd nemôže postupovať podľa § 4

ods. 2 písm. o/ zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 31. júla 2019. Právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 SSP).

7.

40. O náhrade trov konania kasačný súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 467 odsek 1 SSP, resp. 467 ods. 3 SSP, podľa ktorého ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.